

[Trafikministeren]

betaling. Den kan i øvrigt som anført reduceres, hvis der indgås aftale om abonnementsordninger.

Spørgsmålet om, hvorvidt ordningen vil blive udvidet til at omfatte andre brugere, f.eks. landmænd, giver mig anledning til at anføre følgende:

Ud fra regeringens principper om brugerbetaling og indtægtsdækning finder jeg det rimeligt, at de brugere, der ikke kan nøjes med vejrinformationer gennem massemedierne, men som har behov for yderligere informationer – eventuelt i form af telefonisk konsultation af vagthavende meteorolog – kommer til at betale herfor. Efter anmodning fra ministeriet er DMI ved at undersøge mulighederne for en praktisk ordning for betaling for telefoniske henvendelser til vejrtjenesterne, herunder også for udvidet anvendelse af telefonsvarere.

Spm. nr. S 864

Til *justitsministeren* (17/5 90) af:

Ebba Strange (SF):

»Vil ministeren overveje at ændre praksis, således at lejere, der bliver nødt til at gå rettens vej for at få inddrevet deres berettigede tilbagefølgingskrav, kan søge fri proces efter de almindelige regler i retsplejelovens § 330?«

Begrundelse

Spørgsmålet tager udgangspunkt i en konkret sag, men så vidt jeg er orienteret, er den udtryk for almindelig praksis fra Civilretsdirektoratets side.

Det drejer sig om lejere, der får medhold i både huslejenævn og ankenævn i, at de har betalt for meget i husleje, og udlejereren får besked om at tilbagebetale den for meget indbetalte leje. Det gør han imidlertid ikke, hvorfor lejeren ønsker at rejse sagen ved en almindelig ret. Her viser det sig nu, at ansøgning om fri proces bliver behandlet, som om det drejede sig om en inkassosag; ansøgning om fri proces bliver afslået, hvorefter en mindrebemidlet lejer er afskåret fra at føre sagen.

Det synes at være en fuldstændig urimelig retsstilling for en lejer. Retten til en bolig til en pris, som de instanser, der vurderer den slags, finder rimelig, kan ikke sammenlignes med et almindeligt skyldnerforhold. Det vil altid være sådan, at lejeren er i en økonomisk svagheds-

position i forhold til udlejereren og derfor sjældent i en styrkeposition til at føre en inkassosag. Ved ikke at behandle ansøgninger om fri proces i disse sager efter de almindelige regler, men efter inkassoreglerne, giver man i realiteten mindre samvittighedsfulde udlejere mulighed for at blæse på de afgørelser, der træffes af huslejenævn og ankenævn.

Det synes ikke at være en værdig retsstilling at give lejere, hvorfor jeg håber, at ministeren alvorligt vil overveje at ændre reglerne.

Svar (30/5 90):

Justitsministeren (Engell):

Efter retsplejelovens § 330, stk. 1, kan der meddeles fri proces, hvis ansøgeren ud over at opfylde de økonomiske betingelser »skønnes at have rimelig grund til at føre proces«.

Med støtte i forarbejderne til reglerne om fri proces, jf. betænkning nr. 404/1966, side 15, er statsamtterne og Justitsministeriet i praksis tilbageholdende med at meddele fri proces i sager, hvor der ikke er tvivl om kravets beståen, herunder navnlig hvis kravet ikke er bestridt.

Dette er baggrunden for, at der i den konkrete sag, der ligger til grund for spørgsmålet, er meddelt afslag på fri proces.

Ved vurderingen af, hvorvidt der bør meddeles fri proces i sager om tilbagebetaling af for meget betalt husleje, bør der imidlertid efter min opfattelse også tages hensyn til andre forhold, herunder til at afgørelser efterleves.

Dette vil navnlig gælde, hvor der foreligger en afgørelse fra huslejenævnet (eller ankenævnet), som ikke er indbragt for boligretten.

I et sådant tilfælde har lejeren allerede opnået et særligt grundlag for gennemførelsen af sit krav mod udlejereren. Hertil kommer, at der ikke altid vil være mulighed for modregning, f.eks. fordi lejeren er fraflyttet lejligheden.

En adgang til fri proces i sådanne tilfælde vil svare til den almindelige adgang til fri proces efter retsplejelovens § 335 a for forbrugere, der indbringer en sag for domstolene for at få opfyldt en afgørelse truffet af Forbrugerklagenævnet eller af et klage- eller ankenævn, der er godkendt af Forbrugerklagenævnet.

På denne baggrund har jeg anmodet Civilretsdirektoratet om at tage den pågældende afgørelse op til fornyet overvejelse i lyset af det ovenfor anførte.